

Aan de Raad van de gemeente Huizen
T.a.v. de heer J. Veenstra, griffier
Postbus 5
1270 AA HUIZEN

Datum: 9 juni 2022
Kenmerk: 2022.176
Onderwerp: Controle jaarrekening 2021

Geachte Raad,

U hebt ons opdracht gegeven om de jaarrekening van de gemeente Huizen over het boekjaar 2021 te controleren. Zoals vastgelegd in de opdrachtbevestiging hebben wij de controlewerkzaamheden in twee fasen uitgevoerd. In het vierde kwartaal van 2021 hebben wij de interim-controle uitgevoerd, met name gericht op de interne beheersing in de voor de accountantscontrole relevante (financieel administratieve) processen. Onze bevindingen hebben wij verwoord in onze managementletter van 1 december 2021.

Wij hopen dat wij de jaarrekeningcommissie op 9 juni 2022 in een persoonlijk gesprek onze bevindingen toe kunnen lichten. Een concept van dit verslag is op 11 mei 2022 met de portefeuillehouder besproken.

Dit accountantsverslag is als volgt ingedeeld:

1. De hoofdlijnen van onze controle
2. Bestuurlijke afhandeling
3. Actuele ontwikkelingen
4. Het controleproces en beeld van de interne beheersing
5. Verslaggevingsregels nageleefd
6. Resultaat en vermogenspositie
7. Bevindingen jaarrekeningcontrole 2021
8. Materialiteit en oordeel
9. Verplichte rapportageonderdelen
10. Afsluiting

Bijlage: Verplichte rapportage inzake de SiSa-bijlage

1. DE HOOFDLIJNEN VAN ONZE CONTROLE

Onderwerp	Bevindingen
Strekking van ons oordeel	Wij verstrekken bij de jaarrekening 2021 van de gemeente Huizen een goedkeurend oordeel met betrekking tot de getrouwheid van de door het college van burgemeester en wethouders opgestelde jaarrekening. Dit oordeel betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de omvang en de samenstelling van de baten en lasten over 2021 alsmede van de activa en passiva per 31 december 2021. Ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geven wij een oordeel met beperking af. Dit oordeel houdt in dat de baten, lasten en balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met relevante wet- en regelgeving, behoudens een in omvang beperkt aspect. Dit betreft het niet-naleven van de aanbestedingswet voor een bedrag van € 2,5 miljoen.
Verslaggeving en WNT	Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgesteld. Tevens is voldaan aan de WNT. Wij hebben de WNT-verantwoording gecontroleerd op basis van het controleprotocol WNT. Wij hebben verder geconcludeerd dat het jaarverslag en de overige informatie die in de jaarstukken is opgenomen, voldoen aan de eisen van het BBV en in materiele zin verenigbaar zijn met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie.
SISA-bijlage	Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd met inachtneming van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole die hierover regels bevat. Het aantal regelingen is in het afgelopen jaar nog sterker toegenomen dan verwacht. Het aantal regelingen is 20, hetgeen een extra inspanning heeft gevraagd zowel in de controle als in uw voorbereidingen. Wij hebben bij de voor u van toepassing zijnde specifieke uitkeringen geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de rapporteringstoleranties voor SiSa overschrijden.
Controleverschillen	Wij hebben ten aanzien van de getrouwheid één ongecorrigeerd controleverschil geïdentificeerd. Dit verschil ziet toe op de presentatie van de TOZO-bedrijfskredieten die onterecht als kortlopend zijn opgenomen, omdat deze kredieten een langlopend karakter hebben, waardoor een waarderingsverschil ontstaat. Daarnaast resteert een onzekerheid binnen het sociaal domein vanuit de Regio. Voor het aspect rechtmatigheid geldt dat de geconstateerde fouten de te hanteren tolerantie overschrijden, hetgeen leidt tot een oordeel met beperking. De constatering hebben betrekking op inkooptransacties die niet voldoen aan de aanbestedingswet.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de controle geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die relevant zijn om te komen tot een oordeel omtrent de jaarrekening.
Geautomatiseerde gegevensverwerking en dataveiligheid	In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen materiële bevindingen betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onderwerp	Bevindingen
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Om de jaarrekening te kunnen opstellen is het voor het college en het management noodzakelijk om schattingen te maken en oordelen te verwerken over toekomstige gebeurtenissen. Inherent aan het maken van schattingen is dat de uiteindelijke uitkomsten kunnen afwijken. De belangrijke schattingen die in de jaarrekening van de gemeente Huizen zijn opgenomen hebben betrekking op de waardering van vaste activa en de inschatting van de omvang van verplichtingen in de vorm van voorzieningen en overlopende passiva. Wij aanvaarden in materiële zin de gekozen methoden die voor de schattingen zijn gehanteerd.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben we op diverse momenten met de voor ons relevante geledingen in de organisatie van gedachten gewisseld over eventuele fraudegevallen, fraudesignalen en de kwaliteit van de interne beheersing op dit onderwerp. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik binnen de gemeente Huizen over het boekjaar 2021. Het college heeft aan ons bevestigd dat in de organisatie geen gevallen gemeld zijn.
Resultaat 2021 en vermogenspositie	De gemeente Huizen heeft over 2021 een negatief resultaat behaald van € 2,0 miljoen. Dit resultaat is de optelsom van een totaalbedrag aan gerealiseerde lasten van € 108,9 miljoen en € 107,4 miljoen aan gerealiseerde baten. Het negatieve saldo van € 1,5 miljoen is het verschil in de vermogenspositie tussen eind 2020 en eind 2021. Het eigen vermogen van de gemeente Huizen is over het afgelopen jaar verder gedaald, maar wel veel minder dan het begrote saldo van negatief € 9,0 miljoen. De Raad heeft echter vooraf goedgekeurd dat bedragen aan de reserves toegevoegd en onttrokken mochten worden en van dat bedrag is per saldo € 0,5 miljoen aan toevoegingen gerealiseerd. In totaal komt het resultaat na mutaties in de reserves uit op een negatief bedrag van € 2,0 miljoen.
Continuïteit van de organisatie	Van accountants wordt verwacht dat bij de afgifte van het oordeel vooruit wordt gekeken of er gerede twijfel kan bestaan aan de continuïteit van de organisatie en diens activiteiten in de komende twaalf maanden. Op basis van onze controle hebben we ten aanzien van dit onderwerp geen bevindingen.

2. BESTUURLIJKE AFHANDELING

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit de volgende stappen: Het college van burgemeester en wethouders behandelt in de betreffende vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening, stelt de jaarstukken daarmee vervolgens op. Op dat moment ontstaan formeel de jaarstukken.

De gemeenteraad behandelt vervolgens de jaarstukken en stelt deze vast. Mochten in de periode tot de vaststelling van de jaarrekening omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken de gemeente in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen met u te bespreken.

OPENBAARMAKING

Bij de jaarstukken hoort de controleverklaring die is gedateerd 9 juni 2022. Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief en mag niet worden gepubliceerd. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Deze mag openbaar gemaakt worden. Het is niet toegestaan de getekende verklaring openbaar te maken.

Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken dit te herstellen, bijvoorbeeld door de jaarstukken van het internet af te halen, dan wel de fysieke verspreiding ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Mochten in de periode tot de vaststelling van de jaarrekening omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Uiteraard vervalt in die situatie onze toestemming tot openbaarmaking. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken u in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen te bespreken.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt in de jaarrekening, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd blijft.

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Dit accountantsverslag brengen wij uit in een versie met en zonder handtekening. De versie zonder handtekening kan in het kader van de bestuurlijke behandeling worden verspreid. De versie met handtekening is alleen bestemd voor uw archief. Verspreiding daarvan is niet toegestaan.

3. ACTUELE ONTWIKKELINGEN

3.1 COVID-19: digitaal werken als nieuwe realiteit

We kunnen er niet omheen, COVID-19 heeft in 2021 de samenleving, lokaal, nationaal en internationaal gedomineerd. We hebben er allemaal mee te maken gehad, zowel in de werkomstandigheden als thuis. Beperkingen in de bewegingsvrijheid, tijdelijke sluiting van het onderwijs en de horeca, avondklok, hybride werken, we hebben het in 2021 allemaal meegemaakt. Het hybride werken heeft inmiddels zijn plek gekregen in een meer permanente vorm dan oorspronkelijk gedacht. Dat dit hybride werken effecten heeft op zaken als de beveiliging van systemen en data is bij de gemeente Huizen in beeld.

Thuiswerken, digitaal overleg of digitale vergaderingen zijn een nieuwe en blijvende realiteit geworden. Meer dan voorheen vraagt dat aanpassingsvermogen van medewerkers maar ook van organisaties om aan deze nieuwe wensen invulling te geven. Het ontwikkelen van thuiswerkbeleid is een prioriteit geworden, net als het anders organiseren van blijvende betrokkenheid bij de organisatie.

In die context is het behouden van cultuur en betrokkenheid bij de organisatie een uitdaging geworden. Ook vraagt dit mogelijk om andere checks and balances in de werkprocessen en in de werk-privé-balans. Bewustwording van bijvoorbeeld nieuwe informatiebeveiligingsrisico's is blijvend relevant.

3.2 COVID-19 en continuïteit

Uiteraard hebben de pandemie en de maatregelen ter beteugeling ervan effecten op de geldstromen van bedrijven en instellingen en dus ook van uw gemeente. Veel activiteiten konden niet doorgaan of moesten anders worden georganiseerd. Dat geldt ook voor de activiteiten en werkzaamheden van de gemeente. U hebt, net als in 2020, allerlei steunmaatregelen uitgevoerd zoals de Tijdelijke Overbruggingsregelingen Zelfstandige Ondernemers (TOZO) en de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Lasten (TONK).

U hebt beleidsmatig coulanace betracht richting gesubsidieerde instellingen en huurders van gemeentelijke accommodaties. Er was binnen uw gemeente onder meer specifieke aandacht voor het stimuleren van fysieke en mentale gezondheid van inwoners, kinderopvang voor ouders met vitale beroepen en het in standhouden van de maatschappelijke infrastructuur in onderwijs, welzijn en zorg.

Binnen diverse gemeentelijke programma's zijn effecten zichtbaar op de baten en lasten, dan wel is er compensatie ontvangen van de rijksoverheid. Om de gevolgen van Corona inzichtelijk te maken is een afzonderlijke, onverplichte paragraaf opgenomen in het jaarverslag. Dit is paragraaf 4.8. Per saldo is het resultaat over 2021 onder meer door de ontvangen compensatie positief.

Bij de beoordeling van continuïteit is echter sprake van de beoordeling van zowel de formele continuïteit als een materiele beoordeling. De eerste gaat over het voortbestaan van de organisatie als zodanig en op dat vlak heeft het rijk harde waarborgen getroffen. Uw continuïteit in dat opzicht staat niet ter discussie. Materieel kan het wel zo zijn dat als gevolg van de pandemie activiteiten nu en in de toekomst, niet of anders worden vormgegeven. Dat kan leiden tot aanpassing in financiering van maatschappelijke instellingen, wijzigingen in kostenstructuur of het ontstaan van kwalitatieve of kwantitatieve leegstand in gemeentelijke gebouwen.

Wij adviseren u wel het onderwerp continuïteit meer aandacht te geven in uw planning & control documenten omdat vanaf 2022 wij hierover, net als over frauderisico's, expliciet moeten rapporteren in de controleverklaring.

3.3 Overgang rechtmatigheid verschoven naar 2023

In eerdere rapportages hebben wij u geïnformeerd over het voornemen van de rijksoverheid om de verantwoordelijkheid voor het rechtmatig handelen nog nadrukkelijker bij het college van burgemeester en wethouders te leggen, door het verplicht stellen van een rechtmatigheidsverantwoording als onderdeel van de jaarrekening. Eind mei is het betreffende wetsvoorstel door de Tweede Kamer met een ruime meerderheid aangenomen. Dit is een belangrijke stap op weg naar de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. De vervolgstap is dat de Eerste Kamer het wetsvoorstel zal behandelen. Tevens zal onderliggende regelgeving nog moeten worden aangepast.

Vanwege de uitgestelde behandeling heeft het ministerie van BZK begin juni laten weten dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording zal verschuiven naar 2023. Dat betekent dat u meer voorbereidingstijd krijgt voor de implementatie.

De commissie BBV heeft inmiddels een modeltekst voor de rechtmatigheidsverantwoording gepubliceerd en tevens de Kadernota Rechtmatigheid 2022 uitgebracht die al op de nieuwe situatie is geschreven. Deze kadernota zal, nu de verplichtstelling naar 2023 is doorgeschoven, naar verwachting opnieuw worden geactualiseerd.

De gemeenteraad krijgt de bevoegdheid om de grenzen vast te stellen waarboven er in de rechtmatigheidsverantwoording melding moet worden gemaakt van intern geconstateerde onrechtmatigheden en onduidelijkheden. De wetgever zal naar verwachting het maximum van deze grens leggen op 3% van de totale omvang van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). Gemeten aan de omvang van de lasten van de gemeente Huizen over 2021 (ruim € 115 miljoen) zou dat in uw geval neerkomen op een grens van ongeveer € 3,5 miljoen. De gemeenteraad is overigens bevoegd om deze grens lager vast te stellen.

Uiteraard kan er pas een rechtmatigheidsverantwoording worden opgesteld als daarvoor in de organisatie in voldoende mate het fundament is gelegd. Dat fundament bestaat uit een combinatie van een adequate procesinrichting en een zekere mate van interne controle om zichtbaar te kunnen maken dat de processen ook daadwerkelijk adequaat verlopen, en leiden tot rechtmatig handelen en betrouwbare informatie daarover. Het gaat dan bijvoorbeeld over de vaststelling van het normenkader, diverse verordeningen, de verantwoordingsgrens, de wijze waarop de interne organisatie van de verantwoording is vormgegeven en eventuele tussentijdse informatievoorziening aan de Raad. Wij hebben geconstateerd dat u hierin nog de nodige stappen moet zetten om te kunnen voldoen aan de eisen voor de rechtmatigheidsverantwoording.

In essentie komt het neer op het realiseren van een stelsel waarbij het expliciet toetsen van processen zoals ten aanzien van personeel, inkopen en aanbesteden ingeregeld is op basis van een risicoanalyse, er een methodologie ontwikkeld is en de organisatorische inbedding, onafhankelijk van de feitelijke uitvoering, een plaats heeft gekregen. Dat is op de schaal van de gemeente Huizen uiteraard een uitdaging. Tevens is het van belang om voldoende tijd beschikbaar te hebben voor de uitvoering van de controlewerkzaamheden, de evaluatie van de bevindingen en het vertalen ervan naar de rechtmatigheidsverantwoording.

3.4 Nieuw verdeelmodel gemeentefonds start in 2023

Het huidige verdeelmodel stamt grotendeels uit 1997 en werd door het rijk niet meer passend geacht. Er is natuurlijk ook het nodige veranderd in de afgelopen 20 jaar, bijvoorbeeld de overdracht van taken in het sociaal domein, schaalvergroting bij gemeenten als gevolg van herindelingen, toenemende maatschappelijke verwachtingen ten aanzien van de dienstverlening door gemeenten, ontwikkelingen op IT-gebied, om maar een paar voorbeelden te noemen.

De afgelopen jaren is er gewerkt aan een nieuw verdeelmodel dat per 1 januari 2023 van kracht wordt. Het doel is een nieuw model wat zo goed mogelijk aansluit bij de kosten van gemeenten. Vanuit met name de kleinere gemeenten in de periferie van het land is de perceptie dat zij erop achteruitgaan. Aan de invoering is een overgangsregeling gekoppeld in de vorm van een ingroepad van 3 jaar. Het effect voor gemeente Huizen is op basis van de laatste inzichten beperkt.

De rijksoverheid heeft de verwachting uitgesproken dat het model geen eindstation zal zijn en continue onderhoud zal vragen. Daarmee stapt het rijk af van het systeem dat het model voor een langere periode vaststaat en dit betekent dat de stabiliteit van de gemeentelijke financiering afneemt.

Dat blijkt ook uit de in de meicirculaire opgenomen doorkijk van de gemeentefinanciën tot en met 2026. Het Rijk kiest ervoor om de, hoofdzakelijk incidentele, middelen die deze kabinetsperiode beschikbaar gesteld worden, niet in te rekenen voor 2026. Dat leidt in het laatste jaar van de komende meerjarenbegroting tot een forse terugval in de te verwachten algemene uitkering. Over dit 'ravijn' wordt de komende periode nog gesproken door de VNG en het Rijk om het perspectief voor 2026 te verbeteren.

3.5 Oorlog in Oekraïne, vluchtelingen opvangen in Nederland

Gemeenten, veiligheidsregio's en andere betrokken partijen werken samen met de Rijksoverheid om vluchtelingen uit Oekraïne veilige en humane opvang te bieden. De verwachting is dat het aantal vluchtelingen uit Oekraïne dat naar Nederland komt, fors zal zijn. De veiligheidsregio's en gemeenten werken samen om voldoende opvangplekken te realiseren. In eerste instantie ging het om 50.000 plaatsen, inmiddels wordt het aantal van 75.000 plaatsen genoemd.

De Rijksoverheid heeft een Handreiking gemeentelijke opvang Oekraïners uitgebracht, waarvan versie 2.0 van 4 april 2022 op het moment van het schrijven van dit verslag de actuele versie is. Gemeenten worden geacht ruimten en faciliteiten te regelen en leefgeld te verstrekken, waarbij het Rijk heeft aangegeven de kosten integraal te vergoeden.

Het is daarom zaak de kosten die de gemeente maakt om deze opvang te bieden scherp te registreren en onderbouwen, zodat te zijner tijd het recht op vergoeding adequaat kan worden aangetoond. Aangezien de verstrekking van het leefgeld aan rechthebbenden zonder bankrekening contant zal gaan, hoort een goede kasprocedure daar ook bij. Helder is dat deze opvang het nodige vraagt van de gemeentelijke organisatie.

3.6 Energiecrisis leidt tot oplopende inflatie

Mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne, maar ook door andere onderliggende factoren zien we de prijzen van grondstoffen, alsmede olie en gas snel oplopen. Dat raakt gemeenten zelf, maar ook de (gesubsidieerde) instellingen, burgers en bedrijven in de gemeente.

Als gevolg hiervan hebben de gemeenten de opdracht gekregen om de energietoeslag uit te betalen aan de doelgroep die daarvoor in aanmerking komt. En nadat de afgelopen twee jaren van gemeenten coulanace is gevraagd in verband met Corona, liggen nu vragen op tafel hoe de gemeente omgaat met de inflatie in de richting van gesubsidieerde instellingen als zwembaden, musea en theaters.

Ook in het eigen gemeentelijke begrotingsproces zullen de kostenstijgingen zichtbaar worden. De begroting voor 2023 zal naar verwachting dan ook de nodige onzekerheden bevatten. Dat geldt uiteraard ook voor de uitkomsten van het lopende jaar.

4. CONTROLEPROCES EN BEELD VAN DE INTERNE BEHEERSING

4.1 Het controleproces

Een jaarrekeningcontrole is in grote mate extern gereguleerd. Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden zijn de algemeen geldende “Controle en overige standaarden (COS)” van de NBA (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants).

Gebruikelijk is een verdeling van de werkzaamheden in twee fasen. In eerste instantie, in het boekjaar zelf, voeren we de interim-controle uit. Deze fase is primair gericht op de wijze waarop processen zijn ingericht en interne beheersingsmaatregelen zijn geïmplementeerd. Door een combinatie van interviews, procescontroles en detailwerkzaamheden beoordelen wij de werking van deze interne beheersingsmaatregelen en stellen wij vast dat betrouwbare verantwoordingsinformatie tot stand kan komen. Deze fase hebben we afgesloten met onze managementletter van 1 december 2021.

Bij de jaarrekeningcontrole richten we ons meer op de cijfers en onderzoeken wij of de jaarrekening, zoals die aan de Raad wordt verstrekt, deugdelijk is opgesteld en onderbouwd, dat de inrichting en presentatie voldoen aan de eisen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), dat de waarderingsgrondslagen correct zijn toegepast en de toelichtingen adequaat en volledig zijn.

Ook hebben wij onderzocht of de informatie in de programmaverantwoording en de paragrafen niet strijdig is met het beeld van de jaarrekening. Ten slotte is onderzocht of de baten, de lasten en de balansmutaties rechtmatig zijn, inclusief het opnemen van de vereiste gegevens inzake de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT). Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden zijn de algemeen geldende “Controle en overige standaarden (COS)” van de NBA (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants), het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, de kadernota rechtmatigheid, het controleprotocol WNT en de verordeningen van de gemeente Huizen leidend.

4.2 Interne beheersing

In onze managementletter van 1 december 2021 hebben we onze bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van de interimcontrole opgenomen. De hoofdlijn van onze bevindingen bij de interimcontrole was dat de procesinrichting en procedureafspraken in opzet voldoen aan de eisen die daaraan gesteld mogen worden. De gemeente onderkent het belang van interne beheersing en controle en heeft daartoe zowel in de processen als over de processen heen controlemaatregelen gedefinieerd.

De aandachtspunten die we eerder hebben benoemd betroffen het verbeteren van de proceskwaliteit binnen het sociaal domein, het voldoen aan de gestelde eisen op basis van de geldende Baseline Informatiebeveiliging Overheid (hierna: BIO) voor wat betreft dataveiligheid, het uitvoeren van een herstelactie met betrekking tot de identificatie van cliënten WMO en het aanscherpen van het inkoopbeleid met betrekking tot het vaststellen van de prestatielevering. Deze onderwerpen komen voor zover nodig terug in dit verslag. De jaarrekeningcontrole heeft de hoofdconclusie inzake de interne beheersing onveranderd gelaten. Wel hebben we in hoofdstuk 7 van dit accountantsverslag bevindingen en aandachtspunten opgenomen die voortvloeien uit de waarnemingen tijdens de jaarrekeningcontrole.

5. VERSLAGGEVINGSREGELS NAGELEEFD

De jaarstukken van de gemeente Huizen moeten voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Deze regels zijn, zoals u weet, anders dan in het bedrijfsleven, zowel qua toerekening van baten en lasten, als ook in de presentatie. Het gaat uiteraard bij decentrale overheden niet om “geld verdienen”, maar om de invulling van de maatschappelijke rol en functie. Daarom geven de verslaggevingsregels veel aandacht aan de beleidsverantwoording in het jaarverslag en aan de toetsing van de uitgaven aan de, door de gemeenteraad ter beschikking gestelde, middelen in de begroting. Daarnaast mogen bepaalde verplichtingen, bijvoorbeeld personele verplichtingen met een jaarlijks gelijkblijvende omvang, niet in de balans worden opgenomen en geldt er een verbod op het consolideren van verbonden partijen. Verbonden partijen moet u benoemen en toelichten in de paragraaf verbonden partijen in het jaarverslag en dat hebt u gedaan.

Wij hebben ten aanzien van de inhoud van de jaarstukken en de presentatie van de cijfers in relatie tot de verslaggevingsregels geen significante tekortkomingen geconstateerd. De teksten in het jaarverslag zijn niet inconsistent met het beeld van de jaarrekening. Het jaarverslag, bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen, verbindt de inhoudelijke prestaties met de baten en de lasten. Het jaarverslag bevat de op grond van het BBV voorgeschreven onderdelen. De paragrafen bieden inzicht in een aantal onderdelen van de bedrijfsvoering alsmede het risicomanagement en de relatie tussen risico's en weerstandscapaciteit. Daarmee zijn de jaarstukken een goed uitgangspunt voor de beeldvorming over de prestaties van de gemeente Huizen over 2021.

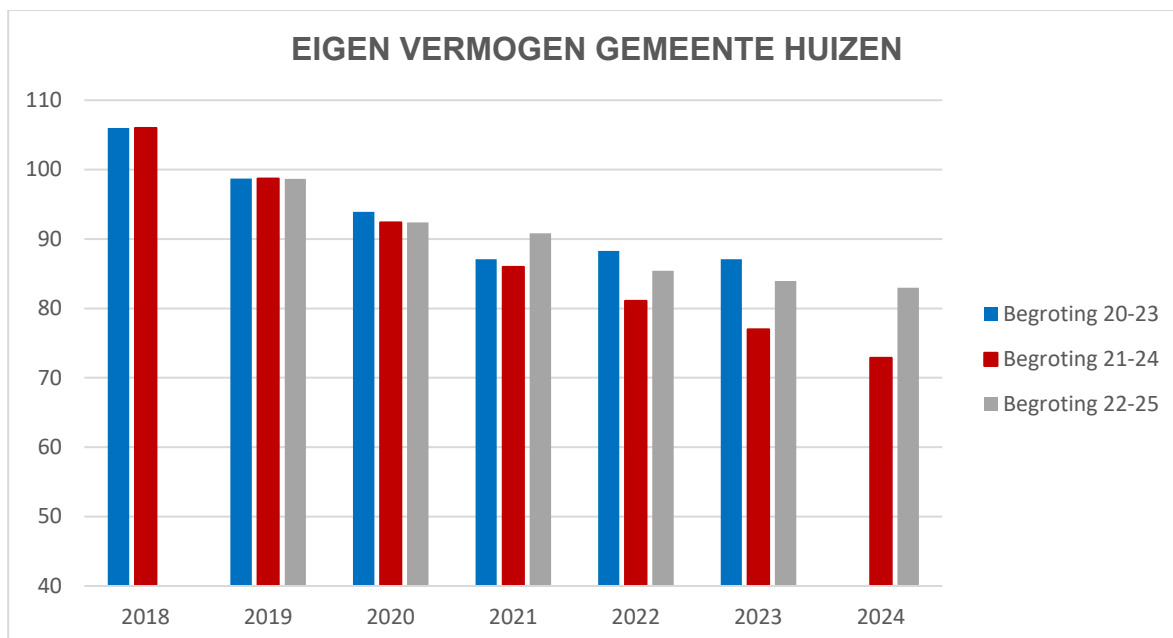
6. RESULTAAT EN VERMOGENSPOSITIE

6.1 Resultaat 2021

Het boekjaar 2021 is afgesloten met een negatief resultaat van € 2,0 miljoen terwijl een tekort van € 2,6 miljoen werd verwacht. In de jaarrekening is op programmaniveau een samenvatting gegeven van de realisatie over 2021 ten opzichte van gewijzigde begroting. Voor een gedetailleerde analyse verwijzen wij naar de toelichting in de jaarstukken.

6.2 Teruggang vermogenspositie vlakt af

De ontwikkeling in het eigen vermogen van de gemeente Huizen kan als volgt worden weergegeven:

In de afgelopen jaren liet de omvang van het eigen vermogen een dalende tendens zien. Vanaf het jaar 2021 lijkt er sprake te zijn van een stabilisatie. In 2021 is de stand van het eigen vermogen hoger dan waar vooraf rekening mee was gehouden in de begroting en u verwacht dat dit in de komende jaren zo blijft. De verwachting is dat het eigen vermogen in de aankomende jaren nog licht daalt, waarna het eigen vermogen zich stabiliseert tussen de € 82 en € 85 miljoen. De solvabiliteit van 66% van de gemeente Huizen ligt in lijn met voorgaand jaar (vorig jaar 65%). Dit percentage is hoger dan het landelijk gemiddelde.

We merken verder op dat in 2022 de gemeente een bedrag ineens krijgt als tegemoetkoming in de in de afgelopen jaren opgelopen tekorten voor de jeugdzorg. Dat betreft bij u een bedrag van € 2,6 miljoen.

Daarnaast hebben we in hoofdstuk 3 een aantal recente ontwikkelingen benoemd die nog niet in volle omvang in uw risicoparagraaf wordt vertaald. Ook wordt op dit moment een nieuw college gevormd en kan het coalitieakkoord gevolgen hebben voor de begroting van de komende jaren en de financiële positie die daaruit voortvloeit.

7. BEVINDINGEN JAARREKENINGCONTROLE

7.1 Sociaal domein

7.1.1 Sociale Verzekeringsbank (SVB)

Ook in 2021 heeft de SVB geen goedkeurend oordeel bij haar verantwoording van de bestedingen van de pgb's. De huidige foutpercentages die leiden tot een verklaring met beperking voor zowel de jeugdwet als de Wmo, zijn vergelijkbaar met voorgaand jaar.

Ook voert SVB geen eigen werkzaamheden uit om de feitelijke levering van zorg (prestatielevering) vast te stellen, waardoor gemeenten voor de keuze blijven staan zelf al dan niet deze controle zelf uit te voeren. De gemeente Huizen heeft dit ook over 2021 gedaan en daaruit komen geen bijzonderheden naar voren. De pgb-lasten voor de gemeente Huizen dalen dit jaar met name bij de jeugdwet.

De pgb-lasten voor Huizen zijn relatief beperkt in omvang. De pgb-lasten dalen in 2021 met ruim € 100.000 hetgeen een daling inhoudt van bijna 20 procent ten opzichte van vorig jaar. Opvallend daarbij is de sterke afname in pgb-lasten voor de jeugdwet, terwijl de pgb-lasten voor wmo stijgen.

In 2021 heeft SVB opnieuw geen eigen werkzaamheden uitgevoerd om de feitelijke prestatielevering vast te stellen, waardoor alle gemeenten voor de keuze blijven staan zelf al dan niet in dit verantwoordingsgat te springen. De gemeente Huizen heeft dit ook over 2021 gedaan en daaruit komen geen bijzonderheden naar voren. Om die reden zijn de verwachte afwijkingen onder de rapporteringsgrens.

7.1.2 Wmo en Jeugdwet via de Regio Gooi en Vechtstreek uitgevoerd

De gemeente Huizen werkt voor inkoop van maatwerkvoorzieningen voor de wmo en jeugdwet, samen met de andere gemeenten in de Regio Gooi en Vechtstreek. De Regio legt aan de gemeenten via een apart kostenoverzicht verantwoording af over de gemaakte kosten. Ten opzichte van 2020 zijn een aantal veranderingen opgetreden die een vergelijking met vorig jaar lastiger maken.

Sinds 2021 voert de Regio voor u het vervoer uit waardoor deze lasten niet meer in de sociaal domein verantwoording zijn opgenomen maar worden gefinancierd via de bijdrage aan de Regio zelf. Daarnaast is sprake van een daling van het aantal cliënten in het beschermd wonen omdat deze zijn ondergebracht in de wet langdurige zorg. Hierdoor is overigens ook de Rijksfinanciering aangepast.

Uit de controle bij de Regio komen een aantal fouten en onzekerheden naar voren.

Het niet ontvangen van verantwoordingsinformatie van aanbieders is een terugkerende oorzaak maar de omvang ervan is wel hoger dan vorig jaar. De oorzaak hiervan is toe te schrijven aan een enkele aanbieder die geen verantwoording heeft ingediend.

Daarnaast voert de Regio tal van controles uit op de ontvangen informatie, analyseert ze haar klachteninformatie en voert gesprekken met aanbieders. Bij deze controles constateert de Regio soms dat aanbieders fouten maken in de verantwoording. Deze fouten leiden soms tot onzekerheid over het al dan niet terecht declareren van kosten en soms tot fouten in de gedeclareerde bedragen. In zijn algemeenheid valt op dat aanbieders later dan afgesproken bij de Regio informatie aanleveren en dat daarmee de druk op de verantwoording van de Regio aan de gemeenten ook onder druk staat. De Regio heeft zelf ook te kampen met krapte in de personele bezetting door verloof en ziekte. Mede hierdoor zijn de onzekerheden die voortvloeien uit het sociaal domein iets hoger dan vorig jaar. De geconstateerde fouten blijven onder de rapporteringsgrens.

Voor de gemeente Huizen betreft het een bedrag aan onzekerheden van € 240.000. De onzekerheden en fouten die blijken uit de Regio-verantwoording zijn opgenomen in de tabel in paragraaf 8.2.

De kostenontwikkeling in het sociaal domein baart gemeenten al jaren zorgen. De nieuwe contracten binnen de Regio zorgt in totaal voor een matiging in de kostenontwikkeling, maar de zorgvraag voor zowel jeugdwet als wmo blijft hoog.

In totaliteit beschouwd blijven de kosten voor Huizen ongeveer gelijk. Wel is toename te zien in de ondersteuning die u lokaal contracteert. Binnen Huizen valt op dat vooral de kosten voor ambulante jeugdhulp en dagbesteding licht dalen.

De gemeente Huizen werkt voor inkoop van maatwerkvoorzieningen voor de Wmo en jeugdwet, leerlingvervoer en Wmo taxi samen met de andere gemeenten in de Regio Gooi en Vechtstreek. De Regio legt aan de gemeenten via een apart kostenoverzicht verantwoording af over de gemaakte kosten.

7.2 Tozo-uitvoering belegd bij Hilversum

Een van de steunmaatregelen van het Rijk om de effecten van de lockdowns te compenseren is de TOZO-regeling. Deze regeling is met name gericht op het ondersteunen van kleine zelfstandigen. De regeling bestaat uit een regeling voor inkomensondersteuning en een faciliteit voor bedrijfskredieten en leningen. De gemeente Hilversum voert deze regeling voor u uit, maar de gemeente Huizen is hiervoor wel zelf verantwoordelijk.

Het Rijk heeft in de loop van het jaar de regeling steeds verlengd en de uitvoeringseisen aangepast. Ook is de start van het moment waarop afgelost moet worden uitgesteld.

De verantwoording van de TOZO in de jaarrekening is niet aangepast ten opzichte van vorig jaar. Toen hebben we aangegeven uw optimisme dat alle kredieten en leningen binnen een jaar zouden worden terugbetaald niet te delen.

We constateren dat de presentatie als vordering niet aansluit bij de verwachte looptijd. Dat blijkt ook uit de mate waarin tot nu toe vrijwillig is afgelost.

Dit alles maakt de waardering van deze post complex. U heeft ongeveer 90% van de vorderingen uit hoofde hiervan afgewaardeerd. Dat betekent dat u verwacht slechts € 38.000 retour te ontvangen. Gelet op het bedrag dat in 2021 al ontvangen is vinden we die waardering te voorzichtig. Als de aflossingen in de komende jaren zich op dezelfde voet blijven ontwikkelen zou een totale aflossing van ongeveer € 130.000 plaatsvinden. Dat betekent dat we dit verschil als onzekerheid bestempelen.

De gemeente Huizen heeft de werkzaamheden inzake TOZO uitbesteed aan centrumgemeente Hilversum. Wij hebben vanuit de accountantscontrole bij de centrumgemeente begrepen dat de procedures wat betreft het toekennen van de uitkeringen en het opvolgen van signalen van het Inlichtingenbureau in opzet adequaat zijn. De procedures worden conform het controleplan uitgevoerd. Belangrijk om te benadrukken is dat de gemeente zelf verantwoordelijk blijft voor het rechtmatig verstrekken van de TOZO-uitkeringen en dat er voldoende opvolging moet zijn en blijven omtrent de IB-signalen. Wij gaan er in dit verband van uit dat de gemeente Huizen net als vorig jaar door de uitbesteding van de uitvoering van de TOZO aan de gemeente Hilversum bedoeld heeft het M&O-beleid en de opvolging van de signalen van het Inlichtingenbureau als “eigen” normering over te nemen. Uit deze werkzaamheden blijken geen tekortkomingen.

7.3 Europees aanbesteden blijft aandacht vragen en leidt tot aanpassing oordeel

We signaleren dat decentrale overheden veel aandacht hebben voor rechtmatig inkopen en aanbesteden. Dat geldt ook voor de gemeente Huizen. We zien ook in de praktijk dat het een lastig, en soms complex en weerbarstig onderwerp is. Dat heeft met name te maken met het gegeven dat de beoordeling welke procedure aan de orde is niet moet worden bekeken op het niveau van een individuele transactie, maar op het niveau van de zogenaamde ‘CPV-code’, een aanduiding voor gelijksoortige transacties. De aanbestedingswet en de Gids Proportionaliteit geven hier duiding in, maar stellen ook tegelijkertijd dat het niet is toegestaan om voorgenomen transacties onnodig samen te voegen dan wel te knippen. De gedachte achter de regels is transparantie in inkoopprocessen en het voorkomen dat door onnodig clusteren dan wel knippen, de concurrentie wordt “uitgeschakeld”.

Binnen de gemeente Huizen is er een inkoopbeleid vastgesteld en zijn er procedures ontwikkeld om te borgen dat er aan de regels wordt voldaan. Een sluitend contractenregister en gestructureerde inkoopstartformulieren zijn voorbeelden waarmee gemeente Huizen zich verder kan verbeteren om meer grip op het aanbestedingsproces te behouden.

Als sluitstuk voert de gemeente periodieke spend analyses uit op de uitgevoerde inkooptransacties om achteraf vast te stellen dat de aanbestedingsregels zijn nageleefd. Wij hebben kennisgenomen van de meest recente spend analyse die geheel 2021 betreft. Op basis van deze spend analyse over 2021 hebben we vastgesteld dat er voor een bedrag van € 2.522.000 ten onrechte niet Europees is aanbesteed, waarvan € 679.000 betrekking heeft op afgenomen diensten ten aanzien van het lokaal gecontracteerde sociaal domein.

Deze bevindingen liggen in lijn met de trend die in de managementletter is gerapporteerd. De geconstateerde fouten lopen in bedragen op als gevolg van hogere uitgaven op de geïdentificeerde contracten.

7.4 Begrotingsrechtmatigheid

Uw stelsel van begroten en de bewaking ervan, moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de (gewijzigde) begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de Raad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Wij hebben vastgesteld dat de totale lasten de gewijzigde begroting niet overschrijden, maar per programma is het beeld wisselend.

Het betreft overschrijdingen die voortvloeien uit opneemregelingen, dan wel passen binnen het bestaande beleid en niet eerder bekend waren. Daarmee vallen deze overschrijdingen volgens de Kadernota rechtmatigheid in de categorie "onrechtmatig, maar tellen niet mee voor het oordeel van de accountant". Door het vaststellen van de jaarstukken 2021 worden deze overschrijdingen alsnog door de Raad geautoriseerd.

Begrotingsrechtmatigheid gaat niet alleen over de lasten, maar ook over de (investerings)kredieten. Dit betreft de bedragen die de Raad ter beschikking stelt voor met name investeringen in wegen, riolering, gebouwen en dergelijke. De besteding van deze kredieten is vaak verdeeld over meerdere jaren. In de jaarrekening wordt de stand van zaken met betrekking tot de kredieten ook toegelicht. Daaruit blijkt dat er in 2021 beperkt investeringen zijn gerealiseerd die het toegezegde krediet overschrijden. Daarbij is ook een passende verklaring gegeven en valt het totaal onder onze rapporteringstolerantie. Op dit punt bent u dus in control.

7.5 Schattingen in de jaarrekening consistent verwerkt

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening is dat het college schattingen moet doen. Daarbij hoort dat schattingen uiteen kunnen lopen vanwege het deels subjectieve karakter en de beschikbare informatie. Om die reden zijn schattingen meer dan gemiddeld vatbaar voor beïnvloeding door het management of door derden en daardoor hechten we nog meer dan bij andere jaarrekeningposten aan een gedegen onderbouwing van de schattingen.

Deze onderbouwing moet de subjectiviteit in het schattingsproces reduceren, maar een zekere bandbreedte, variërend van een te voorzichtige schatting tot een te optimistische schatting, blijft aanwezig.

In het controleproces hebben we ten aanzien van een aantal posten met de organisatie gesproken over de veronderstellingen en de methodieken onder de schattingen, waaronder de voorzieningen met betrekking tot riolering en de wethouderspensioenen. Het algemene beeld dat bij ons ontstaat is dat de schattingen behoudend zijn, maar blijven binnen de hiervoor bedoelde bandbreedte. Tevens zijn de schattingen correct onderbouwd en worden de uitgangspunten voor schattingen consistent toegepast. Desalniettemin hoort het inherent bij schattingen, dat de werkelijkheid uiteindelijk kan afwijken. Om die reden adviseren wij u ook om naderhand een beoordeling uit te voeren op de feitelijke uitkomst zodat u deze beoordeling kunt gebruiken voor toekomstige schattingen.

7.6 Subsidies

De gemeente Huizen verstrekt tal van subsidies aan instellingen in de gemeente om maatschappelijke activiteiten en andere initiatieven te ondersteunen die u belangrijk vindt. De doelstellingen in verordeningen, beleidsstukken en beschikkingen zijn meestal zodanig ruim geformuleerd dat de subsidieontvanger een zekere mate van ruimte heeft in de besteding. Tegelijkertijd betekent dat ook dat er meestal geen eenduidige en keiharde norm is waartegen de prestaties van de subsidieontvanger (moeten) worden afgezet.

Veelal is de verantwoording financieel ingestoken en wordt voor het inzicht in activiteiten en prestaties naast het jaarverslag ook gebruik gemaakt van ambtelijk en bestuurlijk overleg.

In de afgelopen coronajaren hebben instellingen soms tijdelijk hun deuren moeten sluiten en in andere perioden hun activiteiten moeten uitstellen en/of anders invullen. Ook als evenementen niet doorgaan of als de bibliotheek tijdelijk dicht is, lopen kosten geheel of deels wel door. Om die reden zijn er de afgelopen jaren steunmaatregelen geweest en betrachten overheden coulance in de beoordeling van activiteiten en prestaties in relatie tot de vaststelling van de subsidie.

In 2020 heeft het college van Huizen al aangegeven hierin maatwerk te willen hanteren en het college informeert de Raad er ook over. Met maatwerk wordt bedoeld dat er wordt uitgegaan van vaststelling subsidies of compensatie waar dat nodig is ter dekking van de kosten, het wegvallen van inkomsten of om ervoor te zorgen dat een evenement in 2022 wel weer doorgang kan vinden. In geval van “overcompensatie” zal daarmee in de subsidievaststelling rekening worden gehouden.

Ten tijde van de controle waren de meeste subsidies over 2021 nog niet definitief vastgesteld. Eventuele verrekeningen zullen daarom in de jaarstukken 2022 naar voren komen, waarbij ter voorbereiding op de jaarrekeningcontrole voor belangrijke subsidies een beoordeling op hoofdlijnen heeft plaatsgevonden om te zien of er onbalans is in de subsidieverlening. Hieruit komen op dit moment geen noemenswaardige signalen naar voren.

8. MATERIALITEIT EN OORDEEL

Op grond van de verslaggevingsregels, de voorschriften die het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uitvaardigt, alsmede de beroepsregels van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn een aantal rapportage onderdelen verplicht. In dit deel van het accountantsverslag hebben we deze opgenomen.

8.1 Controletoleranties en diepgang van de controle

Controletolerantie is de term waarmee accountants aanduiden met welke precisie de controle wordt uitgevoerd. De maximumnormen die hiervoor gelden zijn opgenomen in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). De gemeenteraad heeft de mogelijkheid deze normen neerwaarts bij te stellen maar daar heeft u geen gebruik van gemaakt. Het is overigens ook niet gebruikelijk dat wel te doen. Het wettelijk maximum bedraagt 1% van de lasten voor fouten respectievelijk 3% van de lasten voor onzekerheden. Toevoegingen aan reserves worden in dit kader ook als lasten beschouwd.

Uw lastentotaal over 2021 bedraagt, inclusief toevoegingen aan reserves, afgerond € 114,2 miljoen.

Goedkeuringstoleranties	Grondslag	Bedrag (afgerond)
Fouten	1% van de totale lasten	€ 1.140.000
Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 3.420.000

De rapporteringstolerantie heeft het karakter van een afspraak waarboven wij controleverschillen aan u rapporteren. Op grond van onze eigen vaktechnische regels rapporteren wij afwijkingen van meer dan 5% van de goedkeuringstolerantie. Op basis van deze tabel komt de rapporteringstolerantie uit op € 57.000. Dit bedrag geldt zowel voor controleverschillen met betrekking tot getrouwheid als rechtmatigheid.

8.2 Overzicht van niet-gecorrigeerde controleverschillen

In onderstaand overzicht hebben we de samenvatting opgenomen van de geconstateerde controleverschillen die niet gecorrigeerd zijn. Daarbij is het belangrijk te onderkennen dat bij rechtmatigheidsfouten herstel doorgaans niet mogelijk is, omdat de betreffende handeling niet ongedaan gemaakt kan worden.

Ook is het zo dat alle verschillen en onzekerheden met betrekking tot de getrouwheid, ook in het oordeel over rechtmatigheid meetellen, omdat op dit punt de verslaggevingsregels niet zijn gevolgd. Dientengevolge is het onze ervaring dat de grenzen bij rechtmatigheid sneller overschreden worden dan bij getrouwheid.

Niet gecorrigeerde controleverschillen in euro	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Totaal verschillen getrouwheid	NVT	NVT	NVT
Bij de uitvoering van de Jeugdwet en Wmo bij de Regio Gooi en Vechtstreek is onvoldoende controle informatie ontvangen over de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de verleende zorg door ontbrekende informatie van een aantal zorgaanbieders. Het genoemde bedrag is het aandeel van Huizen in de ontbrekende informatie (zie paragraaf 7.2).	€ 240.000	€ 240.000	€ 240.000
Waardering TOZO bedrijfskredieten vermoedelijk onjuist (zie paragraaf 7.2).	€ 92.000	€ 92.000	€ 92.000
Totaal onzekerheden getrouwheid	€ 332.000	€ 332.000	€ 332.000
Diverse leveringen en diensten zijn ten onrechte niet Europees aanbesteed (zie paragraaf 7.3).	€ 2.522.000	NVT	NVT
Totaal rechtmatigheidsfouten	€ 2.522.000	NVT	NVT
Getrouwheidsonzekerheden zijn ook rechtmatigheidsonzekerheden	€ 332.000	NVT	NVT
Totaal rechtmatigheidsonzekerheden	€ 332.000	NVT	NVT

Uit dit overzicht blijkt dat de geconstateerde verschillen en onzekerheden voor het aspect rechtmatigheid niet binnen de grenzen van paragraaf 8.1 blijven. Daarom is de strekking van onze controleverklaring goedkeurend voor getrouwheid, maar geven wij een oordeel met beperking af voor het aspect rechtmatigheid.

9. VERPLICHTE RAPPORTAGEONDERDELEN

Er zijn vanuit de beroepsregels voor accountants, dan wel vanuit de ontwikkelingen in de maatschappelijke verwachtingen een aantal onderwerpen die in een accountantsverslag moeten worden behandeld. Daar gaan wij in dit hoofdstuk nader op in.

9.1 Onze onafhankelijkheid

Onze onafhankelijkheid is één van de hoekstenen van het accountantsberoep. De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO, is in de organisatie van HZG Accountants & Adviseurs ingebed. Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeente Huizen voldoende is gewaarborgd.

Wij zijn als accountant benoemd door de gemeenteraad en dan past het dat we eventuele verzoeken tot het doen van andere werkzaamheden dan controle van de jaarrekening via de griffie melden bij de gemeenteraad, dan wel de jaarrekeningcommissie als vertegenwoordiger van de Raad in de richting van de accountant. Dit geldt overigens niet voor de werkzaamheden die zijn inbegrepen bij de primaire opdracht, zoals de controle van specifieke projectverantwoordingen. Wij hebben in het afgelopen jaar geen meldingen bij de griffie en de jaarrekeningcommissie gedaan en geen andere werkzaamheden voor de gemeente Huizen uitgevoerd dan de werkzaamheden binnen onze primaire opdracht.

Andere aspecten van onafhankelijkheid zijn het uitwisselen van giften en geschenken en langdurige betrokkenheid. Daarvan is bij u geen sprake. Wij bevestigen voorts dat geen geschenken zijn verstrekt dan wel ontvangen die de in de regelgeving opgenomen grens van € 100 overschrijden.

9.2 Fraude, integriteit en naleving van wet- en regelgeving

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie, ondermijning en de naleving van andere wet- en regelgeving.

De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe. Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd wordt transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie. Dat gaat dus niet alleen over fraude maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieu. Dit geldt niet alleen op de werkvloer, maar vraagt ook iets van het gemeentebestuur.

De werkzaamheden die de accountant ten aanzien van het onderwerp fraude verricht en de bevindingen op hoofdlijnen worden steeds vaker opgenomen in de controleverklaring. Bij de gemeente Huizen wordt dat vanaf 2022 verplicht.

Het doel van deze paragraaf is om beter duidelijk te maken welke werkzaamheden wij verrichten, en wat de verantwoordelijkheid van organisatie, college en Raad is om voldoende maatregelen te treffen. De Raad heeft ook in dezen een toezichthoudende rol en dient deze zichtbaar in te vullen.

Los van de formele verplichtingen is het belangrijk om het gesprek hierover te openen. We hebben in de uitvoering van onze werkzaamheden gemerkt dat er aandacht is voor fraude en integriteit. De zichtbaarheid van deze aandacht en de hieruit voortvloeiende maatregelen in de organisatie en op bestuurlijk niveau is echter beperkt.

De accountant maakt zelf ook een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie, en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn. Datzelfde geldt ook voor integriteitsrisico's en mogelijke niet-naleving van andere regelgeving.

In iedere organisatie bestaat een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels.

Daarnaast onderkennen we risico's in bepaalde delen van de opbrengstverantwoording, met name waar het incidentele transacties betreft die buiten de normale procedures om gaan.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan communiceren wij dit, afhankelijk van de aard van de fraude, met de directie en, in sommige gevallen, bij fraude in de top van de organisatie, of wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, met de toezichthouder. In dat geval rapporteren wij daar veelal separaat over.

Tijdens onze werkzaamheden besteden wij ook aandacht aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie.

Wij vinden het, gelet op het voorgaande, voor de hand liggen dat in de organisatie tenminste eenmaal per jaar gesproken wordt over de (fraude)risico's. Naast de activiteiten en de maatregelen die hieromtrent getroffen zijn horen hier ook een interne beoordeling of de maatregelen afdoende worden gevonden bij.

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, maar daarbij merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2021 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van materiële fraude.

9.3 Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid hebben beoogd.

Om volledig zicht te hebben op de betrouwbaarheid van alle geautomatiseerde systemen, ook die systemen zonder relatie naar de jaarrekening, is meer uitgebreid en specifiek gericht onderzoek noodzakelijk. Om te komen tot een oordeel over uw jaarrekening is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk.

Het doel van de IT-omgeving binnen de gemeente Huizen is dat deze bijdraagt aan een betrouwbare en adequate informatievoorziening. Wij hebben een inventarisatie van de IT-omgeving uitgevoerd en daarbij aandacht gegeven aan het wijzigingsbeheer, de logische toegangsbeveiliging, de continuïteit, monitoring/logging en de informatiebeveiliging. Daarin zijn geen zaken naar voren gekomen die vermelding verdienen in dit verslag. Wel benadrukken we dat ondanks dat u gebruik maakt van de diensten van derden voor het beheer van uw IT-omgeving, u als opdrachtgever verantwoordelijk blijft om te borgen dat de organisatie aan haar wettelijke verplichtingen aantoonbaar voldoet. Het expliciteren van deze stap is een aandachtspunt.

Met betrekking tot de Algemene Verordening Gegevensbescherming hebben wij vastgesteld dat de gemeente Huizen voldoet aan de basiseisen waar de Autoriteit Persoonsgegevens zegt op te handhaven.

9.4 Het aantal specifieke uitkeringen is verder gestegen

Ter voorkoming van onnodige verantwoordingdruk verstrekt het Rijk een aantal specifieke geldstromen die via het systeem van Single Information Single Audit, moeten worden verantwoord. Sinds de invoering van de SiSa-systematiek is het aantal projectverklaringen dat bij decentrale overheden naast de jaarrekeningcontrole moet worden verstrekt, drastisch verminderd. De afgelopen jaren heeft het Rijk steeds meer specifieke geldstromen in de algemene uitkering uit het gemeentefonds opgenomen, waardoor ook de SiSa-tabel aan belang heeft ingeboet. Sinds 2020 is in deze trend een kentering in gekomen, door onder andere toevoeging van de Tozo-regeling, de gemeentelijke hulp aan gedupeerden van de toeslagenproblematiek en tal van regelingen op het terrein van duurzaamheid.

De verantwoordingsgegevens voor deze regeling worden opgenomen in de zogeheten SiSa-bijlage bij de jaarrekening. Uw SiSa-bijlage 2021 bevat 20 regelingen waar dat er over 2020 nog 12 waren.

De controleverklaring bij de jaarrekening 2021 geldt ook voor de informatie die in deze bijlage is opgenomen. Dit betreft vrijwel alleen financiële gegevens.

De controlevoorschriften voor de SiSa-bijlage zijn opgenomen in de Nota verwachtingen accountantscontrole.

Hierin staan onder meer de wijze waarop de controle moet worden ingestoken en zijn specifieke rapporteringsgrenzen voorgeschreven, te weten per specifieke uitkering:

- € 12.500 als de omvangsbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangsbasis groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1,0 mln.
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan € 1,0 mln.

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd met betrekking tot de SiSa-bijlage 2021 van de gemeente Huizen die deze grenzen overschrijden. In het accountantsverslag wordt ingegaan op de bevindingen, ook als er geen fouten en onzekerheden zijn aangetroffen. In de bijlage bij dit accountantsverslag nemen we de verplichte tabel op. Deze tabel dient aan het ministerie van BZK ter beschikking te worden gesteld.

9.5 Verantwoordelijkheden in het controleproces

In de controleverklaring wijzen wij op de verdeling van de verantwoordelijkheden van de gemeente Huizen en de accountant in het controleproces.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarstukken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Het is, en dat beschrijven we ook in de controleverklaring, onze verantwoordelijkheid om de controle van deze jaarrekening uit te voeren met in achtneming van Nederlands recht waaronder het besluit accountantscontrole decentrale overheden en het normenkader. Het voldoen aan gedragsnormen, waar onafhankelijkheid zoals in de vorige paragraaf een onderdeel van is, hoort daarbij.

Onze controle plannen wij zodanig dat we een redelijke mate van zekerheid bereiken dat de jaarrekening geen materiele onjuistheden bevat als gevolg van fouten of fraude.

Doordat we werken met steekproeven en andere technieken, bestaat de kans dat fouten ondanks het naar behoren uitvoeren van de controle niet ontdekt worden.

Het is overigens de primaire verantwoordelijkheid van het college om, onder toezicht van de Raad, voldoende maatregelen te nemen om fouten en fraude te voorkomen. Daarbij hoort eveneens dat maatregelen ter opsporing in de organisatie worden getroffen. In onze controle besteden wij om die reden uitgebreid aandacht aan deze maatregelen en voeren wij zelf werkzaamheden uit op posten en stromen die, in zijn algemeenheid of bij u, meer dan gemiddeld risicovol zijn.

Dat betreft onder andere schattingsposten, correctieboekingen, memoriaalboekingen en de beoordeling van de zakelijkheid van (mogelijk) ongebruikelijke transacties.

Ter afsluiting van het controleproces verstrekt het college aan ons de bevestiging bij de jaarrekening. Hierin geeft het college aan dat zij alle door ons benodigde gegevens hebben verstrekt en dat de jaarrekening naar de laatste inzichten is opgemaakt. Wij hebben, behoudens de in paragraaf 8.2 opgenomen controleverschillen, geen specifieke elementen aan de bevestiging toegevoegd. Wel is een element in de bevestiging de aandacht voor continuïteit van de organisatie en de activiteiten. Dit vloeit voort uit de onzekerheden die de COVID-19-pandemie met zich mee brengt. Hoewel de continuïteit bij decentrale overheden door het Rijk gegarandeerd is, kunnen wel degelijk effecten in de jaarrekening ontstaan als gevolg van keuzes in de activiteiten van de gemeente. De toevoeging behelst de bevestiging dat daar bij u geen sprake van is.

10. AFSLUITING

Het accountantsverslag is naar zijn aard bedoeld om u als te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2021. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Ten overvloede wijzen wij u erop dat de controlerende taak van uw Raad uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

In december 2021 hebben we u geïnformeerd over het feit dat HZG Accountants & Adviseurs sinds 1 januari 2022 is aangesloten bij Eshuis Accountants & Adviseurs. De integratie van beide organisaties is gaande en dat betekent onder meer dat we vanaf het controlejaar 2022 de naam Eshuis zullen gaan gebruiken. Voor onze dienstverlening heeft dat geen gevolgen omdat we vanuit de dezelfde vestiging met dezelfde visie en dezelfde mensen ons werk blijven doen.

Wij zijn altijd bereid tot het nader toelichten van dit verslag, en we gaan ervan uit hiermee onze controle opdracht over 2021 op passende wijze te hebben afgerond.

Hoogachtend,
Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Was getekend: drs. E. Vriesen RA

BIJLAGE BIJ ACCOUNTANTSVERSLAG 2021 SISA HUIZEN

Hierna volgt de door het ministerie van BZK voorgeschreven rapporteringstabel.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2021	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout / onzekerheid
JenV: A5	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme	NVT	NVT	NVT
JenV: A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	NVT	NVT	NVT
JenV: A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	NVT	NVT	NVT
JenV: A9	Specifieke uitkering versterking van de lokale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme	NVT	NVT	NVT
FIN: B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2144	NVT	NVT	NVT
BZK: C1	Specifieke uitkering reductie energiegebruik	NVT	NVT	NVT
BZK: C32	Specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS 2021)	NVT	NVT	NVT
BZK: C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	NVT	NVT	NVT
BZK: C62	Regeling specifieke uitkering kwietschelding gemeentelijke belastingen	NVT	NVT	NVT
OCW: D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022	NVT	NVT	NVT
OCW: D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	NVT	NVT	NVT
EZK: F9	Extern Advies Warmtetransitie	NVT	NVT	NVT
SZW: G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021	NVT	NVT	NVT
SZW: G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2021	NVT	NVT	NVT

SZW: G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers en de Tijdelijke regeling overbruggingsregeling (Tozo) _gemeentedeel 2021	NVT	NVT	NVT
SZW: G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	NVT	NVT	NVT
VWS: H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	NVT	NVT	NVT
VWS: H8	Regeling Sportakkoord 2020–2022	NVT	NVT	NVT
VWS: H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	NVT	NVT	NVT
VWS: H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	NVT	NVT	NVT

Aspect controleverklaring	Oordeel
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend
Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Oordeel met beperking